Crna Gora

UPRAVA ZA ŠUME

Adresa:M. Tošića br. 4
84210 Pljevlja, Crna Gora
tel: +382 52 323 578
fax: +382 52 323 730
www.upravazasume.me

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2021. GODINU

Izvještaj sačinile stručne službe Uprave za šume

Pljevlja, mart 2022. godine

UVODNE NAPOMENE SA FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJEM

Propisanim i utvrđenim nadležnostima Uprava za šume je obavezna da primjenjuje planska dokumenta koja uređuju odnose u šumarstvu, kako po pitanju definisanja pravaca, odnosno ciljeva održivog gazdovanja šumama, tako i kada je u pitanju stvaranje uslova za unapređenje razvoja šumarstva kao privredne grane od posebnog značaja za Crnu Goru.

U 2021. godini, usvojena planska dokumenta su primjenjivana u skladu sa stvarnim materijalnim mogućnostima i pretpostavkama, koje su nužno uticale na realizaciju programski postavljenih ciljeva i zadataka.

Uprava za šume je do kraja 2018. godine egzistirala kao organ u sastavu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, dok od januara 2019. godine,u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 87/18 i 02/19) postaje samostalni državni organ, koji organizaciono u svom sastavu ima 17 područnih jedinica sa sjedištem Uprave u Pljevljima.

Otežani uslovi poslovanja u prethodnoj godini ,prije svega raspisivanje Javnih poziva za prodaju drveta u dubećem stanju tek u avgustu,potpisivanje Ugovora u septembru,epidemija Covida 19 kao i bojkot najvećeg broja korisnika šuma za Javni poziv 4 doveli su do toga da je obim ugovorenih količina od 232.990 m3 manji za 25% , a obim sječe manji za 51% u odnosu na 2020.godinu.

TABELA 1: *Organizacija Uprave za šume*

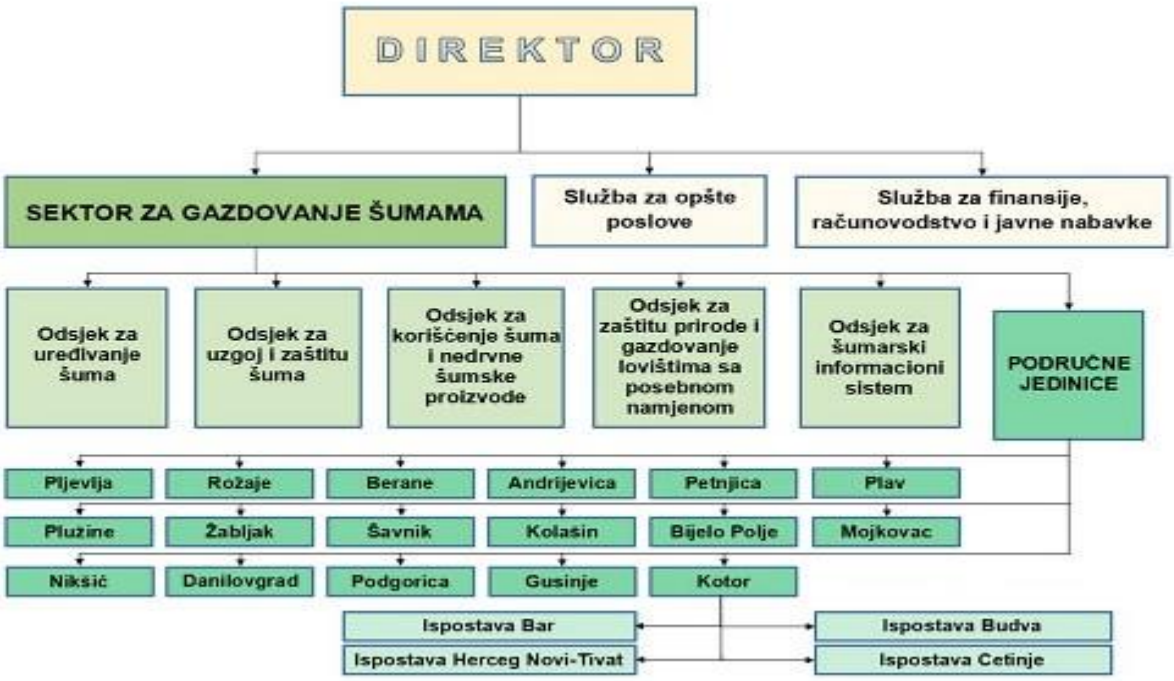

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji je donijet u septembru 2021.godine, u Upravi za šume je sistematizovano 440 radno mjesto, a u izvještajnoj godini, sve izvorne, zakonom utvrđene poslove je obavljalo

364 izvršilaca, od čega 362 zaposlena lica na neodređeno vrijeme i 2 lica određena za vršioce dužnosti za radna mjesta Direktor i Pomoćnik Direktora.

Ono što je karakterisalo godinu za nama je i odavno naslijeđeni problem za neophodnom radnom snagom, koja je u ovom periodu bila angažovana putem ugovora a njihov ukupan broj je 60. Iako je Uprava za šume djelimično započela sa rješavanjem ovog problema, koji je evidentan gotovo cijelu deceniju, i dalje smatramo neophodnim potrebu iznalaženja mogućnosti za njegovo trajno rješenje.

U prethodnoj godini su raspisani konkursi za prijem 2lica:Starješina organa uprave i Pomoćnik starješine organa uprave, procedura je uglavnom završena za jedan broj oglasa je u toku. Ono što smatramo bitnim je i činjenica da je ukupno Upravu za šume napustilo 10 službenika i namještenika iz zakonom utvrđenih razloga.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

Zakonom o privremenom finansiranju i Zakonom o budžetu Crne Gore za 2021.godinu, za obavljanje planiranih aktivnosti Uprave za šume u skladu sa Programom gazdovanja šumama, odobreno je ukupno 5.083.704,03 EUR-a.

TABELA 2: *Budžet Uprave za šume za 2021. godinu*

2441		**Uprava za šume**	**Odobreno**	**Utrošeno**
2441		**Uprava za šume**	**5.083.704,03**	**4.516.675,87**
	4	**Izdaci**	**5.083.704,03**	**4.516.675,87**
	41	**Tekući Izdaci**	**3.864.797,89**	**3.543.778,84**
	411	**Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca**	**3.209.952,43**	**3.018.265,78**
0482	4111	Neto zarade	1.942.093,61	1.837.512,13
0482	4112	Porez na zarade	269.649,44	246.829,14
0482	4113	Doprinos na teret zaposlenog	711.120,49	663.626,16
0482	4114	Doprinos na teret poslodavca	251.811,29	237.991,14
0482	4115	Opštinski prirez	35.277,60	32.307,21
	412	**Ostala lična primanja**	**28.700,00**	**20.175,58**
0482	4122	Naknada za stanovanje i odvojen život	8.700,00	8.535,00
0482	4125	Otpremnine	17.600,00	11.640,58
0482	4127	Ostale naknade	2.400,00	0,00
	413	**Rashodi za materijal**	**232.000,00**	**171.230,12**
0482	4131	Administrativni materijal	100.000,00	59.158,94
0482	4133	Materijal za posebne namjene	80.000,00	72.001,67
0482	4134	Rashodi za energiju	40.000,00	29.774,83
0482	4135	Rashodi za gorivo	10.000,00	9.993,28
0482	4139	Ostali rashodi za materijal	2.000,00	301,40
	414	**Rashodi za usluge**	**62.398,82**	**28.316,82**
0482	4141	Službena putovanja	12.000,00	6.300,00
0482	4142	Reprezentacija	898,82	391,80
0482	4143	Komunalne usluge	6.500,00	4.773,70
0482	4144	Bankarske usluge negativne kursne razlike	1.000,00	195,00
0482	4145	Usluge prevoza	6.000,00	1.109,00
0482	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	4.000,00	2.273,67
0482	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	20.000,00	4.297,62
0482	4148	Usluge stručnog usavršavanja	4.000,00	1.227,28

0482	4149	Ostale usluge	8.000,00	7.748,35
	415	**Rashodi za tekuće održavanje**	**39.000,00**	**30.357,67**
0482	4151	Tekuće održavanje javne infrastrukture	3.000,00	0,00
0482	4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	24.000,00	20.682,29
0482	4153	Tekuće održavanje opreme	12.000,00	9.675,38
	416	**Kamate**	**1,00**	**0,00**
0482	4161	Kamate rezidentima	1,00	0,00
	417	**Renta**	**20.000,00**	**19.097,67**
0482	4171	Zakup objekata	20.000,00	19.097,67
	419	**Ostali izdaci**	**272.745,64**	**256.335,20**
0482	4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	232.645,64	225.145,72
0482	4192	Izdaci po osnovu sudskih postupaka	10.000,00	4.033,38
0482	4193	Izrada i održavanje softvera	15.000,00	12.156,10
0482	4194	Osiguranje	100,00	0,00
0482	4196	Komunalne naknade	15.000,00	15.000,00
	431	**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**30.000,00**	**27.905,60**
0482	4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	30.000,00	27.905,60
	44	**Kapitalni izdaci**	**1.178.810,00**	**723.082,55**
	441	**Kapitalni izdaci**	**1.178.810,00**	**723.082,55**
0482	4414	Izdaci za uređivanje zemljišta	1.118.810,00	663.082,55
0482	4415	Izdaci za opremu	60.000,00	60.000,00
	46	**Otplata dugova**	**10.096,14**	**221.908,88**
	463	**Otplata obaveza iz prethodnog perioda**	**10.096,14**	**221.908,88**
0482	4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	10.096,14	221.908,88

Ovom treba dodati i odobrena sredstva Upravi za šume od strane budžeta, za potrebe finansiranja objedinjenih javnih nabavki, koje su se u 2021. godini, shodno Zaključku Vlade Crne Gore br.07-5011 od 01.11.2018.godine, i Zakonom o budžetu za 2021. godinu, finansirale preko Uprave za katastar I državnu imovinu, u ukupnom iznosu od 197.084,82 eura, odnosno:

***TABELA 3**: Sredstva odobrena Budžetom za 2021. godinu za objedinjene javne nabavke*

4024		**Program: Uprava za imovinu, objedinjene javne nabavke Uprava za šume**	**Odobreno**	**Utrošeno**
4024		**Program: Uprava za imovinu, objedinjene javne nabavke Uprava za šume**	**197.084,82**	**173.075,20**
	41	**Tekući izdaci**	**194.016,66**	**173.075,20**
	413	**Rashodi za materijal**	**122.125,46**	**115.397,90**
0482	4131	Administartivni materijal – potrošni kancelariski materijal	16.820,82	13.574,43
0482	4135	Rashodi za gorivo – motorna goriva	105.304,64	101.823,47
	414	**Rashodi za usluge**	**37.408,00**	**37.408,00**
0482	4143	Komunikacione usluge – fiksna i mobilna telefonija i internet	37.408,00	37.408,00
	419	**Ostali izdaci**	**34.483,20**	**20.269,30**

	4194	Osiguranje – osiguranje zaposlenih, registracija i osiguranje motornih vozila i osiguranje imovine	34.483,20	20.269,30
	44	**Kapitalni izdaci**	**3.068,16**	**0,00**
	411	**Kapitalni izdaci**	**3.068,16**	**0,00**
	4415	Izdaci za opremu	3.068,16	0,00

Dakle, ukupan Budžet Uprave za šume zajedno sa odobrenim sredstvima za objedinjene javne nabavke koje se finansiraju preko Uprave za katastar i državnu imovinu, za 2021. godinu, iznosio je 5.280.788,85 EUR-a. Ukupno potrošena sredstva za funkcionisanje Uprave za šume zajedno sa utrošenim sredstvima za objedinjene javne nabavke koje se finansiraju preko Uprave za katastar i državnu imovinu u 2021 godini u iznosu od 4.689.751,07 EUR-a.

Ukupno ostvareni prihodi Uprave za šume po svim osnovama zaključno sa 31.12.2021. godine, utvrđeni u knjigovodstvenoj evidenciji, iznose 6.130.633,06 EUR-a.

TABELA 4: *Pregled prihoda Uprave za šume po vrstama za 2021. godinu*

UPLATNI RAČUNI	**NAZIV**	**IZNOS EUR-a**
820-41113-06	Naknada za korišćenje šuma	4.697.537,41
832-6185-72	Naknada za doznaku stabala stabala, premjer i žig.drvnih sortimenata i izradu Izv.projekata	459.447,96
832-6186-69	Taksa za ogrijev i drvne sortimente za seoska domaćinstva	494.419,63
832-6187-66	Naknada za vlasnike privatnih šuma	550.355,04
832-6188-63	Taksa za nezaštićene biljne vrste	91.735,22
832-6183-78	Naknada za izdavanje lovne dozvole	5.650,00
832-6189-60	Ostali prihodi	31.487,80
UKUPNO:		**6.130.633,06**

Upoređujući odobreni budžet Uprave za šume za 2021.godinu, zajedno sa odobrenim sredstvima za finansiranje objedinjenih javnih nabavki Uprave za šume koje se realizuju preko Uprave za katastar i državnu imovinu, u iznosu od 5.280.788,85 EUR-a EUR-a, kao i ukupno utrošena sredstva u 2021. godini, za obavljanje redovnih aktivnosti Uprave za šume u iznosu od 4.689.751,07 EUR-a, može se konstatovati da je izvršenje budžeta bilo manje od planiranog, najviše iz razloga izazvanih kašnjenjem u donošenju Zakona o budžetu za 2021 godinu i pandemije Corona 19 usled kojih nismo mogli sprovesti sve planirane procedure, mjere i aktivnosti na izvršenju Godišnjeg programa gazdovanja šumama, posebno u prvoj polovini godine.

Ovaj izvještaj bavi se i analizom poslovanja Uprave za šume sa aspekta ostvarenih prihoda po osnovu naknade za korišćenje šuma i distribucije predmetnih sredstava. Ovdje se isključivo misli na raspodjelu ostvarenih prihoda po osnovu naknade od korišćenja šuma (koncesiona naknada, naknada od prodaje drveta u državnoj svojini u dubećem stanju – redovna i sanitarna sječa i aukcijska prodaja drvnih sortimenata iz šuma u državnoj svojini), a koja se shodno Zakonu o finansiranju lokalnih samouprava, raspoređuje na pripadajući dio budžetima opština, na čijoj teritoriji se naknada ostvaruje i dio koji pripada budžetu države. Dakle, od ukupno

ostvarenih prihoda po pomenutom osnovu u iznosu od 4.697.537,41 EUR-a, opštinama je opredijeljeno, odnosno u njihove budžete se slilo 3.288.276,19 EUR-a (70 % od ostvarenog prihoda po osnovu naknade od korišćenja šuma), dok se u državni budžet usmjerio iznos od 1.409.261,22 EUR-a ili 30 % od ukupno naplaćene naknade za korišćenje šuma.

TABELA 5: *Raspodjela prihoda od naknade za korišćenje šuma za 2021. godinu po opštinama*

Šifra	Opština	Bruto	70% opštinama
302	Podgorica	79.594,23	55.715,97
329	Danilovgrad	12.391,50	8.674,05
400	Nikšić	31.495,62	22.046,93
418	Šavnik	8.202,00	5.741,40
426	Plužine	436.929,28	305.850,56
507	Pljevlja	1.474.531,90	1.032.172,43
515	Žabljak	444.965,14	311.475,60
604	Berane	299.653,27	209.757,29
612	Plav	165.165,87	115.616,11
620	Rožaje	666.530,75	466.571,53
639	Andrijevica	298.621,41	209.034,99
647	Petnjica	56.813,26	39.769,28
655	Gusinje	81,19	56,83
701	Bijelo Polje	355.939,58	249.157,72
710	Mojkovac	68.163,79	47.714,66
728	Kolašin	298.458,62	208.921,02
UKUPNO:		**4.697.537,41**	**3.288.276,37**

Dakle, svi prihodi Uprave za šume, koji su ostvareni u poslovnoj 2021.godini, po svim osnovima iznose 6.130.633,06 EUR-a. Sa ovog aspekta, tretirajući uporedne pokazatelje vezano za odobreni budžet Uprave za šume zajedno sa objedinjenim javnim nabavkama koje se finansiraju preko Uprave za katastar I državnu imovinu, a koji je utvrđen u izvještajnom periodu na iznos od 5.280.788,85 EUR-a, kao i utrošena sredstva za poslovanje Uprave, uključujući i vanredne rashode na iznos od 4.689.751,07 EUR-a, te ostvareni ukupni prihod od 6.130.633,06 EUR-a, Uprava za šume je ostvarila dobit i to: u odnosu na odobreni budžet, ostvarena dobit je 849.844,21 EUR-a, dok je dobit u odnosu na ukupno iskazane troškove poslovanja 1.440.881,99 EUR-a.

U knjigovodstvenoj evidenciji utvrdili smo da su ukupne obaveze/dug svih korisnika šuma po osnovu naknade za korišćenje šuma, na dan 31.12.2021. godine, utvrđene na iznos od 8.786.019,75 EUR-a.

Najveći dio duga odnosi se na dospjela potraživanja koncesionara DOO''Vektra Jakić''Pljevlja, po osnovu plaćanja koncesione naknade po zaduženjima za period 2012-2017.godine, u iznosu od 6.424.062,71 EUR-a. Takođe, značajan dio ukupnog duga se odnosi na potraživanja koja datiraju još iz vremena funkcionisanja akcionarskih društava u većinskom državnom vlasništvu, koja su kasnije bila predmet likvidacije ili pak privatizacije, kao što su: A.D."Korporacija Jakić"Pljevlja i slično, kao i potraživanja od bivših korisnika šuma/koncesionara iz perioda 2008-2016.godine, koji se takođe nalaze u postupcima stečaja. Činjenica je da je dug u gore pomenutom iznosu evidentiran i kod Poreske uprave u čijoj

nadležnosti je naplata i pokretanje mjera prinudne naplate potraživanja po osnovu naknade za korišćenje šuma. Iz tog razloga smatramo da ovo pitanje treba ozbiljno analizirati, potruditi se da se naplate sva potraživanja u svim predmetima u kojima je to moguće naplativo, a ona koja su nenaplativa, otpisati na zakonom dozvoljen način, kako bismo došli do realnog stanja potraživanje.

Na kraju, evidentno je da se ukupan dug korisnika šuma odnosi na potraživanja Uprave za šume iz perioda 2006-2017.godine, da su za izvještajnu 2021.godinu svi korisnici šuma uredno izmirili dospjele obaveze, te da su sva potraživanja po osnovu naknade za korišćenje šuma za 2021.godinu bila uredno obezbijeđena bankarskim garancijama i naplaćena.

IZVJEŠTAJ SJEMENSKE, RASADNIČARSKE PROIZVODNJE I ZAŠTITE ŠUMA ZA 2020. GODINU

SJEMENSKA PROIZVODNJA:

Obzirom da u 2021. godina nije bilo uroda glavnih vrsta, sjeme/šišarice nije sakupljano/brano. Poznato je da je proizvodnja sadnica i sjemena iz domaće provinijencije pokazala punu opravdanost i zato se kada je godina punog uroda ulažu napori na sakupljanju sjemena iz registrovanih sjemenskih sastojina.

TABELA 6: **Registrovane sjemenske sastojine u Crnoj Gori**

Red.br.	Opština	Gaz.Jedinica	Odelenje	Vrsta	Pr.mjera
1	Pljevlja	Maočnica	65	Jela	Tret.s.o,n.i.š
2	Pljevlja	Kovač	19	Smrča	
3	Pljevlja	Kovač	8	Bukva	
4	Pljevlja	Kovač	46	Jela	
5	Pljevlja	Ljubišnja	81	Smrča	
6	Žabljak	G.Šaranci	25	Bijeli bor	
7	Žabljak	Tepačke šume	18	Smrča	
8	Rožaje	Baltičke šume	40	Smrča	
9	Rožaje	Bać-Besnik	45	Smrča	
10	Berane	Jelovica	85	Munika	
11	Berane	Mrtvica-Tivran	80 b	Crni bor	Izd.kao.pr.rez
12	Plav	Bab.poljeTreskav.	34 b	Molika	
13	Kotor	Vrmac	-	Dal.crni.b	
14	Kotor	Vrmac	-	Atlanski Kedar	
15	Kolašin	NP B.Gora	-	Bukva	
16	Kolašin	NP B.Gora	-	Jasen,lipa,brijest,javor	

Ukupna površina sjemenskih objekata iznosi 332 ha od čega 277 ha četinarskih sastojina i 55 ha sjemenskih sastojina lišćara. U godini punog uroda u sjemenskim sastojinama moguće je sakupiti oko 1.000 kg. sjemena što bi bilo više od potreba Uprave za šume Crne Gore.

U sjemenskim sastojnama organizuju se i realizuju aktivnosti:

1.Kratkoročne aktivnosti

1)uklanjanje inferiornih sjemenskih stabala oko sjemenskih sastojina i u njima,
2)izdvajanje i obilježavanje sjemenskih stabala,
3)evidentiranje obilnosti cvjetanja i uroda,
4)stimulisanje prinosa sjemena putem proreda i đubrenja,
5)zaštita sjemenskih sastojina od štetočina i bolesti,
6)stručna kontrola nad pravilnostima berbe i zdravstvenog stanja šišarica, plodova i sjemena, kontrola kvaliteta sjemena i sadnog materijala u skladu s propisanim normativima.

2.Dugoročne aktivnosti

Koje podrazumijevaju i planiranje adekvatne strukture zaposlenja osoblja, nabavku opreme i materijala koje su u funkciji sprovođenja genetičke melioracije u sjemenskim objektima, očuvanju stabilnosti sastojina i povećanu proizvodnju sjemena.

RASADNIČKA PROIZVODNJA:

U toku 2021.godine u rasadnicima Županica i Trebaljevo proizvodnja, njega, hemijsko - mehanička zaštita, gajenje, kao i aktivnosti u smislu pripreme (vađenje, pakovanje, utovar, istovar…) sadnog materijala, odnosila se na slijedećim količinama sadnica :

- Proizvodnja u 2021.godini: oko 700.000 komada sadnica različitih vrsta, tipa i starosti sadnica
- Za pošumljavanje u 2021.godini: Pravnim i fizičkim licima dato je oko 146.005 komada sadnica.
- Za pošumljavanje u 2022.god. može se upotrijebiti 658.923 komada.
- Ostvareni trošak za povremenu radnu snagu u rasadnicima iznosi 18.630,00 eura

TABELA 7:

POŠUMLJAVANJE:

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2.270.024	1.745.298	1.087.685	843.006	901.957	1.051.870	489.120	457.320	899.917	781.136	447.690	146.005

Realizacija šumsko-uzgojnih radova u 2021.godini djelimično je ostvarena, dok će se dio nerealizovanih a ugovorenih obaveza na pošumljavanju realizovati u I kvartalu 2022. godine, kada se stvore povoljne vremenske prilike.

Programom gazdovanja šumama za 2021.godinu, projektovani obim radova na uzgoju šuma iznosio je
742,30 ha, i to:
- Njega šuma - na površini od 186,81 ha
- Obnova šuma - na površini od 413,29 ha
- Podizanje novih šuma - na površini od 132,20 ha
- Rekonstrukcija šuma- na površini od 10,00 ha

Takodje, tokom 2021. godine planirano je da se dodijele sadnice vlasnicima privatnih šuma u količini oko 4.000 komada sadnica, što ima za posticaj pošumljavanje goleti i opožarenih površina i u privatnom vlasništvu.

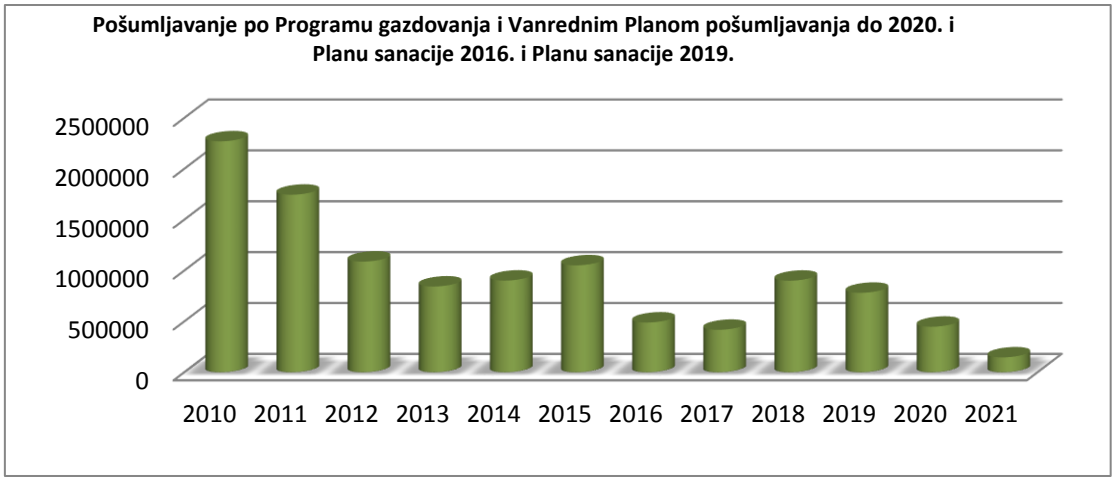

Tabelaran i grafički prikaz pošumljavanja u državnim i privatnim šumama za period 2010-2021.godina

Pošumljavanje u 2021. godini ostvareno je dijelom Akcijom“ 21. Mart –svjetski dan šuma“, dijelom putem Javnih nabavka angažovanjem izvođača radova sa sadnim materijalom iz rasadnika Uprave za šume, kao i u sopstvenoj režiji. U 2021.godini ukupno je zasađeno 146.005 komada sadnica.

Obzirom da su loše vremenske prilike onemogućile realizaciju već započetih i ugovorenih radova na uzgoju, ti radovi biće nastavljeni u prvom kvartalu 2022. godine sa povoljnim vremenskim uslovima a po Ugovoru iz predhodne godine.

ZAŠTITA ŠUMA:

Zaštita šuma na području sa kojima gazduje Uprava za šume usmjerena je na sprečavanju pojava bespravnih sječa, zaštiti šuma od biljnih bolesti i štetočina i zaštitu šuma od požara. Zaštita šuma podrazumijeva zaštitu od abiotskih faktora, atmosverskih taloga (kiša, snijeg, inje, led i grad) šumskih požara i biotskih (organski): šumske gljive, bakterije koje prouzrokuju bolesti na šumskom drveću, (fitopatogene bakterije), parazite i poluparazitske biljke, šumski korov, štetni šumski insekti, neki štetni šumski glodari, domaća stoka i na kraju čovjek.
Od gore navedenih abiotskih faktora najznačajniji radovi treba da se odnose na doznaku, sječu i brzo izvlačenje stabala koja su oštećena od abiotskih faktora i imaju za cilj sprečavanje sekundarnih bolesti od štetnih insekata.

Zaštita šuma od biljnih bolesti i štetočina vrši se u skladu sa zakonskim propisima, godišnjim planovima i dugoročnim programom saradnje sa nadležnim institucijama iz ove oblasti.

Monitoring gazdovanja šumama

Nesumnjivo da najviše štete u šumama nastaju kao posledica požara a nakon toga su štete koje nastaju kao posledica nerealizacije planskih dokumenata.
Gazdovanje šumama, ukoliko se ne vodi računa o mjerama koje zaštita preporučuje (pretjerano prosvetljavanje sastojna, neodgovarajuća obnova, uklanjanje stabala koja nisu iskoristila svoj proizvodni potencijal, zanemarivanje stabala budućnosti, ne vođenje računa o stabilnosti sastojna, zdravstvenom stanju i vitalnosti) time bi se izbjegle greške koje vode u šumsko-uzgojne neuspjehe sa posledicama populaciono ekološke degradacije. Ove posledice kao i kod šteta od požara ne mogu se sanirati i za nekoliko decenija.
Ovo je naročito važno i u kontekstu uzročno posledične veze - zdravstvenog stanja šuma i unapređenja opšte otporenosti šuma i posljedica klimatskih promjena.

Zaštita šuma od štetnih insekata

Suzbijanje borovog litijaša na proljeće 2021. godine, vršeno je na području područne jedinice Danilovgrad, Nikšić, Podgorica i Kotor. Realizovane su planirane aktivnosti na uništavanju i sprečavanju njegovog razvoja na ukupnoj površini od **609,00 ha**

Zaštita šuma od štetnih insekata sprovodi se i na preduzimanju mjera protiv malog šestozubog smrčevog potkornjaka (Pityogenes chalcographus), velikog osmozubog smrčevog potkornjaka (Ips typographus l.), krivozubog jelinog potkornjaka (Pityokteines curvidens), šestozubog borovog potkornjaka (Ips sexdentatus) i trozubog borovog potkornjaka (Ips acuminatus). Svake godine se nabavljaju feromonske klopke i feromonski preparati za sve područne jedinice, daju rezultati o njihovoj brojnosti, intezitetu napada odnosno blagovremenom otkrivanju početka gradacije sipaca potkornjaka.
Kontrola brojnosti potkornjaka svodi se na postavljanju klopki i preparata na najugroženijim mjestima i redovno se evidentira broj klopke, datum postavljanja feromonskog preparata i nihova zamjena i broj ulovljenih potkornjaka. Na teretoriji državnih šuma ukupno je postavljeno 302 klopke, gdje vizualni simptomi ukazuju na prisutnost i povećanu brojnost, i to :138 u područnoj jedinici Pljevlja, gdje je intezitet napada najveći posebno u Gazdinkoj Jedinici "Ljubišnja".
U cilju rješavanja problema sušenja šuma u GJ"Ljubišnja", koji je nastao kao rezultat dugogodišnjeg neblagovremenog uklanjanja sanitara, što je prouzrokovalo invazije napada potkornjaka koji je u nekim situacijama sekundarni a sada i primarni uzročnik sušenja stabala smrče i jele, te u skladu sa preporukom Komisije formirane od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, u 2018.godini se pristupilo postavljanju dodatnih 69 feromonskih klopki u ovoj Gazdinskoj jedinici i tri na stovarištima drvnih sortimenata.Vodeći računa na pravilan izbor lokacije (postavljene su klopke na svim uočenim potencijalnim žarištima), raspored, redovno evidentiranje i izvještavanje o ulovu potkornjaka: Područnoj Jedinici Rožaje 12 klopki, područnoj Jedinici Berane 10 klopki, područnoj Jedinici Plav 10 klopki, područnoj Jedinici Bijelo Polje 18 klopki, područnoj Jedinici Andrijevica 8 klopki, područnoj Jedinici Plužine 42 klopke, područnoj Jedinici Šavnik 17 klopki, područnoj Jedinici Danilovgrad 10 klopki, područnoj Jedinici Podgorica 4 klopke, područnoj Jedinici Nikšić 14 klopki, područnoj Jedinici Gusinje 4 klopke, područnoj Jedinici Petnjica 15 klopki.
Tokom 2021.godine, sve klopke su bile u funkciji i na svima je vršena kontrola brojnosti imaga potkornjaka.
Kontrolom i prebrojavanjem broja ulovljenih imaga tokom 2021.godine, evidentno je da se stanje značajno popravilo u smislu pojave potkornjaka u državnim šumama Crne Gore, intezitet napada je „slab" ili ga nema, što je rezultat aktivnosti redovne kontrole i uništavanja imaga potkornjaka, kao i blagovremenih sanitarnih sječa.
Pored kontrole i preduzimanja mjera protiv štetnih organizama poznatih šumarskoj praksi Crne Gore, vrši se još i monitoring nad štetnim organizmima posebno rizičnim za zdravlje bilja u listopadnim i četinarskim šumama.
Na osnovu Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja svake godine se sprovode posebni nadzori i monitoring nad štetnim organizmima posebno rizičnim za zdravlje drveća.

TABELA 8: **Doznaka sanitara u 2021.godini**

Područna jedinica	Ukupan broj doznačenih odjeljenja	Bruto doznačena drvna masa slučajnih užitaka		
		Četinari m^3	Lišćari m^3	Ukupno m^3
Pljevlja	9	4621,34	0,00	4621,34
Rožaje	74	3583,00	0,00	3583,00
Berane	8	613,00	0,00	613,00
Plav	26	4257,47	346,19	4603,66
Bijelo Polje	35	562,87	54,75	617,62
Žabljak	85	3603,06	184,00	3787,06
Kolašin	62	282,02	1080,02	1362,04
Andrijevica	9	161,30	229,14	390,44
Plužine	3	0,00	133,00	133,00
Šavnik	5	67,40	0,00	67,40
Danilovgrad	12	107,00	870,00	977,00
Podgorica	0	0,00	0,00	0,00
Nikšić	9	386,60	71,04	457,64
Mojkovac	0	0,00	0,00	0,00
Kotor	0	0,00	0,00	0,00
Petnjica	6	1395,99	38,80	1434,79
Gusinje	6	813,24	67,98	881,22
Ukupno:	**349**	**20454,29**	**3074,92**	**23529,21**

TABELA 9: **Bespravne sječe u državnim šumama u 2021.godini**

Područna jedinica	Broj krivičnih prijava	Broj prekršajnih prijava	Posječena drvna zapremina (m^3)	Zaplijenjena drvna masa (m^3)
Pljevlja	9	0	164,20	77,59
Rožaje	9	1	59,06	4,46
Berane	51	0	953,07	103,75
Plav	10	0	87,99	4,06
Bijelo Polje	25	0	261,45	0,00
Žabljak	3	0	183,74	13,44
Kolašin	89	1	537,19	15,26
Andrijevica	16	0	180,77	3,50
Plužine	2	0	15,49	12,39
Šavnik	4	0	286,63	21,94
Danilovgrad	0	0	0,00	0,00
Podgorica	10	6	53,60	0,00
Nikšić	7	0	16,54	3,38
Mojkovac	32	0	750,62	0,00
Kotor	1	0	4,36	0,00
Petnjica	17	0	148,41	20,17
Gusinje	0	1	1,22	0,00
Ukupno:	**285**	**9**	**3704,34**	**279,94**

TABELA 10 : **Bespravne sječe u privatnim šumama u 2021.godini**

Područna jedinica	Broj prekršajnih prijava	Posječena drvna zapremina (m³)
Pljevlja	0	0,00
Rožaje	31	1503,79
Berane	4	42,95
Plav	0	0,00
Bijelo Polje	0	0,00
Žabljak	0	0,00
Kolašin	29	622,96
Andrijevica	0	0,00
Plužine	0	0,00
Šavnik	0	0,00
Danilovgrad	0	0,00
Podgorica	1	98,90
Nikšić	0	0,00
Mojkovac	1	1,25
Kotor	0	0,00
Petnjica	0	0,00
Gusinje	1	3,46
Ukupno	**67**	**2.273,31**

***TABELA 11:*Uzurpacija u 2021. godini**

Područna jednica	Uzurpaciuja (ha)	Prekršajne prijave
Pljevlja	0,20	1
Rožaje	0,00	0
Berane	0,00	0
Plav	0,21	3
Bijelo Polje	0,00	0
Žabljak	0,00	0
Kolašin	0,00	0
Andrijevica	0,00	0
Plužine	0,00	0
Šavnik	0,00	0
Danilovgrad	0,00	0
Podgorica	0,00	0
Nikšić	0,00	0
Mojkovac	0,00	0
Kotor	0,00	0
Petnjica	0,00	0
Gusinje	0,00	0
Ukupno	**0,41**	**4**

Zaštita šuma od požara

Šume su jedan od najznačajnih prirodnih ekosistema koje daju osnovu za održivi razvoj Crne Gore. Zauzimaju 60% teritorije Crna Gore, a sektori koji se baziraju na šumskim resursima imaju veliki potencijal za rast (prerada drveta, obnovljivi izvori energije, proizvodnja hrane, turizam…).
Šumski požari predstavljaju globalni ekološki i ekonomski problem. Zbog svoje geografske pozicije u Mediteranu i sve izraženijeg negativnog uticaja klimatskih promjena, crnogorske šume su posebno ugrožene.
Najviše su ugrožene šume u primorskom i središnjem dijelu, gdje visoke temperature vazduha u ljetnjem periodu i osobine vegetacije pogoduju nastanku i razvoju požara. Naročito kritičan period za nastanak požara u našim uslovima su mjeseci jul i avgust, kada je intenzitet padavina veoma nizak, kao i mjeseci februar i mart u uslovima suvih i toplijih zima. Požari uglavnom izbijaju danju u vremenu između 10 i 18 časova. Može se konstatovati da se dnevni ritam šumskih požara podudara sa dnevnom aktivnošću čovjeka.
Poražavajuća činjenica je prisutnost namjernog izazivanja požara zbog povećanja proizvodnje nedrvnih šumskih proizvoda kao što su šipurak, vrijesak, različite vrste pečurki, malina, kupina, kao i zbog pašarenja. Sada, uz izuzetak požara nastalih od groma, smatra se da oko 95% šumskih požara u našim uslovima uzrokuje čovjek nekom svojom djelatnošću. Evidenciju o šumskim požarima na cijeloj teritoriji Crne Gore pod šumama, po područnim jedinicama, vodi Uprava za šume, gdje se podaci sumiraju na godišnjem nivou.

Stepen ugroženosti:
Prema Nacionalnom planu za zaštitu od požara, u zavisnosti od količine i sastava gorivog materijala, vrste drveća, klime, zemljišta i ekspozicije, šume u Crnoj Gori se prema stepenu ugroženosti dijele u četiri grupe:
• **I stepen** – područje vrlo velike ugroženosti: Bar, Budva, Ulcinj, Kotor, Herceg Novi, Cetinje i dio područja Nikšića, Danilovgrada i Podgorice.
• **II stepen** – područje velike ugroženosti: Pljevlja, Žabljak, Mojkovac, Andrijevica, Plužine, Rožaje, Bijelo Polje, Plav, Berane i Kolašin.
• **III stepen** – područje umjerene ugroženosti: brdsko – planinsko područje (šume hrasta, graba i drugih lišćara) i ravničarsko (meki lišćari) – planinsko područje opština: Šavnik, Bijelo Polje, Berane i Kolašin).
• **IV stepen** – područje male ugroženosti: sjeverni i sjeveroistočni dio brdsko-planinskog i planinskog područja (šume bukve).

Intenzitet i pojava požara je u direktnoj zavisnosti od klime koja vlada na određenom prostoru, sa maksimalnim dnevnim temperaturama i dužinom trajanja sušnih perioda. Hidrometeorološki zavod Crne Gore je 2004. i 2008. godine, u saradnji sa Sektorom za vanredne situacije, primjenjivao Kanadski metod određivanja indeksa opasnosti od pojave šumskih požara FWI (Fire Weather Index). Ovaj metod se zasniva na procjeni zapaljivosti šumskog goriva u zavisnosti od prošlih i trenutnih vremenskih uslova. Meteorološki elementi koji utiču na opasnost su: temperatura vazduha, relativna vlažnost vazduha, brzina vjetra i količina padavina u prethodnih 24 časa. Rezulatati prognoze su bili izuzetno dobri, međutim, zbog nedostatka sredstava, dalji rad na prognozi je prekinut.

Pregled šumskih požara:
Broj požara varira od godine do godine, u zavisnosti od klimatskih prilika. Od 2003. godine (130 zabilježenih požara) opadao je do 2006. godine (16 zabilježenih požara), dok se 2007. godine broj drastično povećao (210 zabilježenih požara), čemu je doprinijela suša i visoke temperature u ljetnjem periodu kada se najveći broj požara desio u sjevernoj regiji.

U toku 2012. godine u državnim šumama registrovano je 215 šumskih požara. Požarima je uništeno 6.663 ha šuma, što je apsolutni negativni rekord. Pričinjena šteta šumama procijenjena je na oko 4.268.000 €. U toku 2013. godine, Vlade Crne Gore usvojila je **Plan sanacije** šuma degradiranih šumskim požarima. Plan sanacije predstavlja odgovor na štete

pričinjene šumama prilikom šumskih požara u 2012. godini, a kojima je bilo zahvaćeno skoro 7 % ukupne površine šuma u Crnoj Gori.
Realizacija Plana sanacije se odvijala kroz dvije faze: **prva faza** je sječa opožarenih stabala i njihovo uklanjanje sa požarišta (ukupno ponuđena opožarena bruto drvna masa dostupna za sječu iznosila je 370 000 m^3), dok se **druga faza** realizuje pošumljavanjem opožarenih površina, na kojima nije došlo do prirodnog podmlađivanja matičnom vrstom šumskog drveća (predviđeno je pošumljavanje 539 ha opožarenih šumskih površina).

Broj požara u toku 2014. godine je bio 17, sa 58,23 ha opožarene površine. Broj požara u 2015. godini zabilježen je 61 šumski požar, a opožarena površina je iznosila 2.063,31 ha. Tokom 2016. godine u državnim šumama bio je 53 požara, opožarena površina je iznosila 969.67 ha. U privatnim šumama 19 požara , a opožarena površina je iznosila 130.00 ha.U 2017.godini u državnim šumama bilo je 115 požara na površini od 13.577,86 ha. U privatnim šumama bilo je 39 požara na površini od 7638.00 ha.U 2018.godini u državnim šumama bilo je 16 požara na površini od 2.116,53 ha. Uništeno je 6.200 komada sadnica, pošumljenih u 2015. i 2018.godini. U privatnim šumama bilo je 2 požara na površini od 1.300,00 ha.

U 2019.godini u državnim šumama bilo je 69 požara na površini od 1.089,40 ha. Uništeno je 68.260 komada sadnica u tri područne jedinice, pošumljenih u 2018. i 2019.godini. U privatnim šumama bilo je 13 požara na površini od 80,70 ha.

U 2019.godini Vlada Crne Gore usvojila je Plan sanacije šuma, koji su uradile stručne službe Uprave za šume Crne Gore, za šume degradirane djelovanjem abiotičkih i biotičkih činilaca.Ovaj plan predstavlja nastavak aktivnosti nerealizovanog Plana sanacije šuma za šume degradirane šumskim požarima u 2012.godini, na sanaciji opožarenih površina i sanaciji štete u šumama nastale od biotičkih i abiotičkih činilaca u periodu 2015 - 2018. godine. Zaključno sa 31.12.2018.godine, realizovano je svega 40% uzgojnih radova iz Plana sanacije šuma za šume degradirane šumskim požarima u 2012.godini.

U 2020.godini u državnim šumama bilo je 146 požara na površini od 1.497.59 ha. U privatnim šumama bilo je 74 požara na površini od 2.146.09 ha.

U 2021.godini u državnim šumama bilo je 72 požara na površini od 2.376,95 ha. U privatnim šumama bilo je 81 požara na površini od 14.725,05 ha.

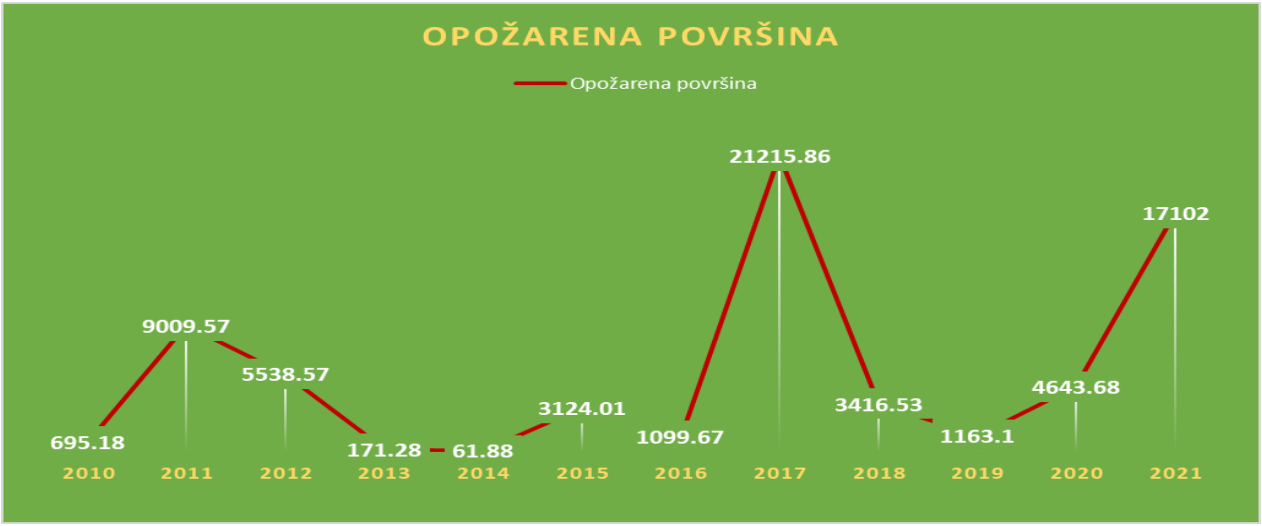

Grafički prikaz opožarenih površina u državnim i privatnim šumama za period 2010-2021.godina

Organizacija protivpožarne službe

U okviru Ministarstva unutrašnjih poslova formiran je Direktorat za zaštitu i spašavanje (DZiS), koji ima mandat za cjelokupno organizovanje i sprovođenje mjera zaštite i spašavanja u Crnoj Gori, kao i za uspostavljanje sveobuhvatne međunarodne saradnje sa srodnim institucijama i organizacijama u Crnoj Gori u oblasti upravljanja vanrednim situacijama/katastrofama. Direktorat za zaštitu i spašavanje, između ostalog, ima nadležnosti za zaštitu od požara uključujući zaštitu od šumskih požara. Ova misija DZiS sprovodi se uglavnom preko operativnih snaga za zaštitu i spašavanje i sastoji se od aktivnosti za prevenciju, pripravnost i reagovanje, a omogućava se rukovođenjem i obezbeđivanjem centralne koordinacije službi zaštite i spašavanja na svim nivoima i unutar svih struktura.

Samo pravovremeno i dobro organizovana služba za borbu sa šumskim požarima može obezbijediti njihovo brzo otkrivanje, to je preduslov za njihovu brzu lokalizaciju, od čega i direktno zavisi visina materijalne štete.
Rukovođenje ovim poslovima obavljaju šumarski stručnjaci koji su zaduženi za cjelokupnu zaštitu šuma u okviru Područnih jedinica. Pored njihove interne povezanosti sa ostalim stručnim službama oni su u stalnom kontaktu sa reonskim lugarima koji se svakodnevno nalaziti na terenu. Takođe, oni treba tijesno da sarađuju i sa organima vlasti u Opštini, organima MUP-a i dr.

Borba sa šumskim požarima može se podijeliti na:

- Preventivne mjere (kao redovni poslovi);
- Mjere za brzo otkrivanje požara;
- Gašenje požara;
- Mjere poslije požara.

Preventivne mjere :

Ove mjere imaju za cilj da iz šume uklone, po mogućnosti, sve uzroke javljanja šumskih požara.

One podrazumijevaju sljedeće mjere:

- **Uredno poslovanje u šumi**
- **Protivpožarne prepreke**

Uredno poslovanje u šumi je značajna preventivna mjera. S toga je pravilno uspostavljanje i održavanje šumskog reda jedan od najbitnijih faktora preventive.U šumama posebno ugroženim od pojave požara, po mogućnosti, napraviti protivpožarne prosjeke, pruge i sl.

Nadzor
U kritičnom periodu pojačati kontrolu kretanja i zadržavanja privatnih lica u šumi sa ciljem da se spriječi zlonamjerno paljenje šume, kao i požari iz nehata.

Propaganda
Obuhvata organizovanje prigodnih predavanja, kurseva, seminara i sl. za djecu školskog uzrasta, šumske radnike, prolaznike kroz šumu, turiste i druga lica koja na bilo koji način dolaze u kontakt sa šumom, u cilju podizanja nivoa znanja o šumi i postizanja njihovog pravilnog odnosa prema njoj. Ovdje spada i štampanje brošura, članaka u dnevnoj štampi, reklame preko radija i TV, štampanje letaka koje treba dijeliti svima koji prolaze kroz ugrožene šume, zatim postavljanje znakova upozorenja na opasnost od izbijanja požara i obavještenja o zabrani paljenja vatre u šumi i pored nje, dužnost građana da ugasi eventualno nastali požar ili da obavijesti nadležne organe. Ova obavještenja se postavljaju pored javnih puteva i saobraćajnica, na mjestima boravka većeg broja ljudi. Takođe i postavljanje reklamnih panoa pored javnih puteva.

U 2021. godini Uprava za šume je pored redovnih aktivnosti na propagandi u cilju žaštite od požara, nabavila novih 1200 tabli upozorenja „Zabranjeno paljenje vatre“ i „Zabranjeno bacanje smeća“.

Mjere za brzo otkrivanje požara

Brzo otkrivanje požara igra vrlo važnu ulogu za njegovu lokalizaciju, jer ukoliko se požar brzo otkrije to je njegova lokalizacija lakša, a šteta manja.

Za brzo otkrivanje požara organizacije se osmatračka služba i požarne patrole, koje će cilju bržeg otkrivanja požara vršiti osmatranje i to:

- Sa osmatračkih mjesta
- U pokretu (pješke i motorizovano)

Osmatranje uglavnom vrši lugarsko osoblje, pored ostalih poslova, a kao osmatračnice koriste se prirodna uzvišenja i vrhovi.

U kritičnom periodu i na posebno ugroženim lokalitetima angažovana su posebna lica – osmatrači.

Osmatrači su u stalnom kontaktu sa službom zaštite u Područnoj jedinici i svakodnevno ih obavještavati o stanju na terenu.

Zaštiti šuma od požara se pridaje veliki značaj jer požari predstavljaju izuzetno ozbiljnu opasnost za šume i šumske eko sisteme . Uprava za šume je izradila godišnje planove zaštite šuma od požara i to za svaku Područnu jedinicu posebno.
U slučaju pojave požara, te nakon konstatacije da je požar potpuno ugašen, izrađuje se plan sanacije, koji treba da obuhvati radove za pripremu površine, radove pošumljavanja, njege i zaštite.

POSTOJEĆI RESURSI ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE OD ŠUMSKIH POŽARA

Ljudski i materijalni resursi su značajna komponenta sistema zaštite i spašavanja. Prava i obaveze državnih organa i organa opštine, privrednih društava, drugih pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica uređena su Zakonom o zaštiti i spašavanju („Sl.listCG,“ br 13/07 i 05/08). Pod uslovima koji su propisani ovim Zakonom gore navedeni subjekti su dužni da učestvuju u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom i da stave na raspolaganje svoj alat, prevozna, tehnička i druga sredstav za gašenje i spašavanje ljudi i materijalnih dobara.

Zakon o šumama („Sl. list Crne Gore“, br.74/10 i 47/15), u članu 46 propisuje:

Zabranjeno je loženje otvorene vatre i odlaganje predmeta koji mogu prouzrokovati požar u šumi i na šumskom zemljištu, osim na mjestima određenim za tu namjenu.
Nadležni organ uprave, u periodu povećane opasnosti od požara u šumi i šumskom zemljištu, dužan je da obezbijedi poslove čuvanja šuma uspostavljanjem stalnih dežurstava.
Za šume i šumska zemljišta koja su izložena povećanoj opasnosti od požara primjenjuju se posebne mjere za sprječavanje i pripremu za gašenje požara, u skladu sa Zakonom.Vlasnici i korisnici šuma dužni su da preventivno djeluju, suzbijaju i učestvuju u gašenju požara u svojim šumama, odnosno šumama koje koriste.

Saglasno navedenim odredbama Zakona Uprava za šume je izradila detaljne Planove zaštite šuma od požara, sa detaljnim kartografskim prikazom po kategorijama ugroženosti [1-4], planovi i karte u elektronskoj formi dostavljene MUP-u sektoru za vanredne situacije.
U vremenu povećane opasnosti od požara Uprava za šume uspostavlja stalna dežurstva [0-24h] i prijem informacija o vremenu nastanka požara, lokaciji,intezitetu požara, površini,procjene širenja požara kao i mogućnost lokalizovanja nastalog požara. Dežurni službenik je u obavezi da dobijene podatke unese u knjigu, da bez odlaganja obavjesti opštinsku službu žastite i spasavanja,MUP i koncesionara.
Ugovorom o koncesijama zaključen na period [0 -7 godina]je pored ostalog predvidjeno da koncesionari imaju obavezu stalnog uspostavljanja šumskog reda,održavanje lokalnih puteva i traktorskih vlaka i angažovanje na gašenju požara.
Od potrebnih sredstava za gašenje požara Uprava za šume trenutno posjeduje dovoljan broj naprtnjača (svaki lugar ima naprtnjaču) i mlatilica (svaka područna jedinica posjeduje po 10 komada).
Imajući u vidu da se dobar dio alata/sredstava brzo kvari ili izgubi u požaru, alati/sredstva za gašenje požara se u skladu sa konkretnim potrebama područnih jedinica nabavljaju svake godine.
Takođe, vlasnici i korisnici šuma dužni su da preventivno djeluju, suzbijaju i učestvuju u gašenju požara u svojim šumama, odnosno šumama koje koriste.

TABELA 12:Uprava za šume posjeduje opremu za gašenje požara manjeg inteziteta i to:

Red. br.	**Stanje oprema za gašenje požara**	**Vrsta**	**Količina**
1.	Terensko auto „Lada niva“	kom	28
2.	Terensko auto „Moka“	kom	20
3	Terensko auto „Dacia Duster“	kom	1
4.	Kombi transporter	kom	1
5.	Putničko auto „Caddy“	kom	13
6.	Naprtnjače	kom	300
7.	Protivpožarne metle(mlatilice)	kom	150
8.	Cistjerne za vodu V =10000 l.	kom	10
9.	Hidrantno crijeva za vodu	kom	20
10.	Ašovi	kom	35
11.	Gvozdene grabulje	kom	14
12.	Kramp	kom	61
13.	Lopata	kom	4

Uprava za šume Crne Gore periodično vrši nabavku u količini koju može da obezbijedi iz sopstvenih sredstava.Na na predlog Direktorata za vanredne situacije, 12.05.2020.godine,održan je sastanak sa institucijama koje upravljaju šumskim resursima u Crnoj Gori i to:Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja,Uprava za šume i JP Nacionalni parkovi Crne Gore.Jedan od zaključaka sastanka bio je da upravljači šumskim resursima dostave trenutno stanje sredstava i opreme za gašenje požara kojima raspolaže, kao i listu potrebe opreme za gašenje požara.Zaključci i potrebe su upućeni Vladi na odobravanje potrebnih sredstava za nabavku nedostajuće opreme.

Pored predhodnih aktivnosti potrebna je podrška i saradnja sa drugim privrednim subjektima [Elektroprivreda Crne Gore,Pošta Crne Gore,JP putevi, i dr.]u skladu sa zakonom i zakonom propisanim mjerama.

POTREBE:

-Donošenje Pravilnika o mjerama i aktivnostima za zaštitu šuma od požara.

Poseban problem u realizaciji sprovođenja obaveza Uprave za šume utvrđenih Zakonom, su:
-neophodno angažovanje povremene radne snage, po Zakonu o radu (osmatrači požara);
-izgradnja vodozahvata, protivpožarnih puteva, protivpožarnih pruga;
-obezbjeđenje sredstava za troškove gašenja požara (cistijerne, traktori, buldožeri, sjekači);
-obezbjeđenje sredstava za nabavku opreme (naprtnjače, mlatilice, lopate, itd..)
- preventivno uzgojne mjere: njega sastojina i pravovremeno proređivanje sastojina.

Sredstva za navedene aktivnosti i namjene samo su djelimično odobrena Budžetom iako su neophodna.

***TABELA 13:*Požari u državnim šumama u 2021.godini**

Područna jedinica	Opožarena površina (ha)	Broj požara	Opožarena drvna zapremina (m3)	Opožarene kuture (sadnice)	Šteta (€)	Troškovi gašenja
Ukupno	2376,95	72	104172,31	63720,00	1781080,00	2517,00

***TABELA 14:*Požari u privatnim šumama u 2021.godini**

Područna jedinica	Opožarena površina (ha)	Broj požara	Opožarena drvna zapremina (m3)	Opožarene kulture (sadnice)	Šteta (€)	Troškovi gašenja
Ukupno	14725,05	81	93195,00	0	762600,00	200,00

UREĐIVANJE ŠUMA U 2021. GODINI

Planovi razvoja šuma:

U toku 2021 godine zbog nedostatka budžetskih sredstava Planovi razvoja šuma nijesu izrađivani.

Preporuka: Donijeti Pravilnik o izradi Plana razvoja šuma.

Programi gazdovanja šumama

Ugovori po osnovu Otvorenog postupka javne nabavke za izradu Programa gazdovanja šumama za 2021.godinu, za trinaest Gazdinskih jedinica, potpisani su10.09.2021. godine, za sljedeće Gazdinske jedinice:

TABELA 15:

R.br.	GAZDINSKA JEDINICA	PODRUČNA JEDINICA
1.	LJUBOVIĐA	BIJELO POLJE
2.	BALOTIĆKE ŠUME	ROŽAJE
3.	CRNJA IBARAC	ROŽAKE
4.	ZUPANICA	ROŽAJE
5.	OBZIR-BUREN	PLJEVLJA
6.	JUGOŠTICA	PLJEVLJA
7.	MAGANIK	KOLAŠIN
8.	MORAČKO TREBALJEVO	KOLAŠIN
9.	SINJAJEVINA-SEMOLJ	ŠAVNIK
10.	KRNOVO VUČJE	NIKŠIĆ
11.	ŽUPA PIVSKA	PLUŽINE
12.	VOJNIK BREZNA	PLUŽINE
13.	DRAGALJ	KOTOR

Za Gazdinske jedinice: Ljubovića, Balotićke šume, Crnja –Ibarac, Županica, Obzir-Buren, Jugoštica, Sinjavina-Semolj, Krnovo-Vučje, Dragalj i Vojnik-Brezna prikupljeni su terenski podaci potrebni za izradu PGŠ, i u toku su ili obrada istih, ili kontrola baza podataka. Za ostale Gazdinske jedinice prikupljanje terenskih podataka očekuje se čim to vremenske prirlike dozvole.

Preporuke:

U periodu 2014-2021 godine, planirana budžetska sredstva za izradu PGŠ su u kontinuitetu manja od potrebnih, što je uzrokovalo kašnjenje u izradi istih, te trenutno imamo situaciju da je važnost PGŠ istekla za trinaest GJ-ca. Ako imamo u vidu činjenicu da za cca 45% površine Crne Gore PGŠ nikada nijesu izrađivani, nameće se neophodnost povećanja budžetskih sredstava po ovom osnovu.

Izmijeniti i dopuniti Pravilnik o sadržaju i načinu izrade Programa i planova gazdovanja šumama i načinu obilježavanja granica u šumi (“Službeni list CG '' broj 57/16).

Plan gazdovanja privatnim šumama:

U toku 2021 godine, izrađen je Plan Gazdovanja privatnim šumama "KO Slacko parcela br. 516” u vlasništvu Radević/ Miraš/ Radomira, na površini od 16.06 ha.

KORIŠĆENJE ŠUMA

***TABELA 16**: Pregled ugovorene i posječene bruto drvne mase za 2021 godinu (koncesioni ugovori)*

PREGLED UGOVORENE I POSJEČENE BRUTO DRVNE MASE ZA 2020 GODINU DUGOROČNI UGOVORI	Ugovorena bruto drvna masa m^3 za 2021 godinu	Posječena bruto drvna masa m^3 za 2021 godinu	%	Zaduženja za ugovorenu bruto drvnu masu za 2021godinu	PLAĆANJE (€)
SVE UKUPNO	59.117	40.579	69	766.613,30	766.613,30

***TABELA 17:** Pregled ugovorene i posječene bruto drvne mase za 2021. godinu (jednogodišnji ugovori)*

PREGLED UGOVORENE I POSJEČENE BRUTO DRVNE MASE ZA 2021 GODINU JEDNOGODIŠNJI UGOVORI	Ugovorena bruto drvna masa m^3 za 2021 godinu	Posječena bruto drvna masa m^3 za 2021 godinu	%	Finansijska zaduženja za 2021 godinu	PLAĆANJE (€)
SVE UKUPNO	140.473	42.822	30	3.466.943,39	3.172.121,84

***TABELA 18:** Pregled ugovorene i posječene bruto drvne mase za 2021 godinu, aukcije (sanitari)*

PREGLED UGOVORENE I POSJEČENE BRUTO DRVNE MASE ZA 2020 GODINU SANITARI I AUKCIJE	Ugovorena bruto drvna masa m^3 za 2021 godinu	Posječena bruto drvna masa m^3 za 2021 godinu	%	Zaduženja za ugovorenu bruto drvnu masu za 2021 godinu	PLAĆANJE (€)
SVE UKUPNO	33.400	13.982	42	482.910,00	482.910,00

***TABELA 19:**Vanredna zaduženja/viškovi za 2021 godinu*

UKUPNA FINANSIJSKA ZADUŽENJA ZA 2021 GODINU/VIŠKOVI	Finansijska zaduženja za 2021 godinu	PLAĆANJE (€)
SVE UKUPNO	129.148,30	129.148,30

***TABELA 20:** Plaćanje obaveza po rješenjima o reprogramu poreskih potraživanja i obaveza iz predhodne godine u 2021 godini*

PLAĆANJE DOSPJELIH OBAVEZA PO RJEŠENJIMA O REPROGRAMU PORESKIH POTRAŽIVANJA I OBAVEZA IZ PREDHODNE GODINE	PLAĆANJE (€)
SVE UKUPNO	178.401,47

***TABELA 21:** Pregled ugovorene i posječene bruto drvne mase sa iznosima zaduženja za 2021. godinu*

PREGLED UGOVORENE I POSJEČENE BRUTO DRVNE MASE ZA 2021 GODINU	Ugovorena bruto drvna masa m^3 za 2021 godinu	Posječena bruto drvna masa m^3 za 2021 godinu	%	Zaduženja za ugovorenu bruto drvnu masu za 2021 godinu	PLAĆANJE (€)
SVE UKUPNO	232.990	97.383	42	4.845.614,99	4.697.537,41

***TABELA 22:** Pregled ugovorene bruto drvne mase i posječene bruto drvne mase za 12 mjeseci 2020 godine, po opštinama*

PODRUČNA JEDINICA	UGOVORENA BRUTO DRV.MASA ZA 2020 GOD.	OSTVARENA PROIZ. ZA 2020 GOD.	% REALIZACIJE
PLJEVLJA	42.473	20.196	48
ROŽAJE	31.589	5.471	17
BERANE	10.541	3.461	33
ŽABLJAK	16.329	5.711	35
KOLAŠIN	35.517	10.877	31
PLUŽINE	19.634	5.341	27
B.POLJE	18.884	14.622	77
NIKŠIĆ	1.996	1.986	99
PLAV	9.150	2.713	30
PODGORICA	7.967	1.543	19
ANDRIJEVICA	27.057	17.401	64
DANILOVGRAD	1.502	1.008	67
MOJKOVAC	5.076	3.324	65
PETNJICA	5.281	3.729	71
ŠAVNIK			

Ukupno **dospjela naknada** za korišćenje šuma po zaduženjima Uprave za šume za 2021. godinu, dugoročnih koncesionara, jednogodišnjih korisnika šuma i kupaca drvnih sortimenata, sanitara i zaplena, na dan 31.12.2021. godine, **iznosi 4.845.614,99 eura.**

Ukupno **naplaćena naknada** za korišćenje šuma na dan 31.12.2021.godine, po svim naprijed navedenim osnovama i naplaćenim potraživanjima iz predhodnih godina, **iznosi 4.697.537,41 eura**, odnosno:

1. Naplaćena koncesiona naknada po ugovorima za koncesiono korišćenje šuma (dugoročni ugovori), po zaduženjima iz 2021. godine, iznosi 766.613,30 eura;
2. Naplaćena naknada za korišćenje šuma po ugovorima o prodaji drveta u dubećem stanju, po zaduženjima za 2021. godinu, iznosi 3.172.121,84 eura;
3. Naplaćena naknada za korišćenje šuma po ugovorima o aukcijskoj prodaji drveta, po zaduženjima za 2021.godinu, iznosi 482.910,00 eura;
4. Naplaćena naknada za korišćenje šuma po obavezama iz predhodnih godina a rješenjima o zaduženju donijetim u 2020 godini i 2021 godini - vanrednim rješenjima, iznosi 97.490,80 eura i
5. Naplaćena naknada za korišćenje šuma u 2021. godini, po obavezama iz predhodnih godina iznosi 178.401,47 eura.

Ukupna **razlika između zaduženja i naplate** naknade za korišćenje šuma **za 2021. godinu**, iznosi **326.479,05 eura**, što ujedno predstavlja i ukupan dug korisnika šuma po osnovu predmetne naknade po **rješenjima o zaduženju za 2021 godinu**, koja u cjelosti čine sigurna potraživanja koja smo naplatili početkom 2022 godine, nakon sprovođenja postupka od strane Uprave prihoda i carina po rješenjima o povraćaju PDV-a i akciza korisnicima šuma i preusmjeravanja tih sredstava za plaćanje obaveza po osnovu naknade za korišćenje šuma.

***TABELA 23**: Pregled ugovorene i posječene bruto drvne mase za 2021. godinu, dugoročni ugovori*

PODRUČNA JEDINICA	KONCESIONAR	GAZDINSKA JEDINICA	UGOV. BRUTO DRVNA MASA m^3 U 2021	POS.BR. DRV.MASA m^3 ZA 2021	%	Zaduženjeza 2021 godinu	PLAĆANJE (€)
PLAV	DOO„Pelengić Trade“	„Čakor Visitor“	4.405	2.713	62	59.934.30	59.934.30
UKUPNO:			**4.405**	**2.713**	**62**	**59.934.30**	**59.934.30**
BERANE	DOO „ŠIK Polimlje“	„Jelovica“	/	/	/	93.074.60	93.074.46
		„Šekularske Šume“	5.469	1.460	27		
		„Turjak“	589		/		
UKUPNO:			**6.058**	**1.460**	**24**	**93.074.46**	**93.074.46**
PETNJICA	DOO „ŠIK Polimlje“	,,Turjak“	2.404	1352	56	24.221.80	24.221.80
UKUPNO:			**2.404**	**1352**	**56**	**24.221.80**	**24.221.80**
ANDRIJEVICA	DOO „Bojkomerc“	„Gradišnica Jelovica“	12.078	7.895	65	252.082.50	252.082.50
		„Mojanska Rijeka“	12.518	8.630	69		
UKUPNO:			**24.596**	**16.525**	**67**	**252.082.50**	**252.082.50**
BIJELO POLJE	DOO„Šik Lim“	„Bliškovo“	8.115	6.451	79	269.242.10	269.242.10
		„Rudo Polje“	6.360	6.333	99		
		„Bjelasica“	2.109	1838	87		
UKUPNO:			**16.584**	**14.622**	**88**	**269.242.10**	**269.242.10**
MOJKOVAC	DOO„Trudbenik“	„Jezerska gora“				68.058.00	68.058.00
		„Štitarica“					
		„Pertovića omar Buren“	5.076	3.324	65		
UKUPNO:			**5.076**	**3.324**	**65**	**68.058.00**	**68.058.00**
SVE UKUPNO:			**59.117**	**40.579**	**69**	**766.613.30**	**766.613.30**

TABELA 24: *Ugovorena bruto drvna masa za 2021. godinu – ugovori o prodaji drveta u dubećem stanju*

PODRUČNA JEDINICA	KORISNIK	GAZDINSKA JEDINICA	UGOV. BRUTO DRVNA MASA m^3 U 2021	POS.BR.DRV.MASA m^3 ZA 2021.	%	Zaduženje za 2021. godinu	PLAĆANJE (€)
PLJEVLJA	**DOO „Jasen“**	„Kraljevagora – Bunetina“	1.240	1283	103	1.024.103.62	1.024.103.62
		„Petinske šume“	1.710	1.230	72		
		“Kovač “	3.739	793	21		
		“Maočnica”	8.015	1958	24		
		“Obzir-Buren”	4.861	2663	55		
		“Ljubišnja”	1.279	1.058	83		
		“Otilovići-Obarde”	1.401	1.113	79		
		“Potkovač”	3.210	1.674	52		
		“Tara-Kosanica”	2.556	1.096	43		
		“Vezišnica”	3.950	/	0		
	DOO ”Živas”	“Petinske šume”	1070	1087	102	39.351.75	39.351.75
		“Voloder II”	399	/	0		

	DOO"Bekom Co"	"Tara-Kosanica"	1.716	/	0	52.767.00	52.767.00
	DOO"Taxus Forest Projekt"	"Vezišnica"	1.461	1.211	83	47.051.25	47.051.25
	DOO "Nikola"	"Vezišnica"	1.091	/	0	32.827.50	17.912.98
	UKUPNO:		**37.698**	**15.166**	**40**	**1.196.101.12**	**1.181.186.60**
ROŽAJE	DOO„Timber king Montenegro"	„BaćkoBesničkešume"	8.533	3.119	37	395.376.75	395.376.75
		„Crnjalbarac"	535	/	0		
		„Gornji Ibar"	850	185	22		
		„Županica"	815	/	0		
	DOO „Delta Comerc"	„Gornji Ibar"	158	/	0	44.477.25	44.477.25
		"Paučinske šume"	548	91	17		
		„Županica"	280	/	0		
	DOO "Forest"	"Paučinske šume"	526	/	0	8.017.50	5.345.00
UKUPNO:			**12.245**	**3.395**	**28**	**447.871.50**	**445.199.00**
BERANE	DOO „Nikola"	„Kaludarsko- Dapsićke šume"	3.843	776	20	114.210.00	114.210.00
	DOO "AR-WOOD"	"Crni vrh - Rujišta"	640	642	100	6.048.00	2.782.45
UKUPNO:			**4.483**	**1.418**	**32**	**120.258.00**	**116.992.45**
PETNJICA	DOO „Pelengić trade"	„Mrtvica – Tivran"	2.297	1.826	80	91.279.50	60.354.00
	DOO "Budim promet"	„Mrtvica – Tivran"	580	551	95	17.835.00	17.835.00
UKUPNO:			**2.877**	**2.377**	**83**	**109.114.50**	**78.189.00**
PLAV	**DOO "Nikola"**	"Babina gora - Vaganica"	**3.884**	**/**	**0**	116.520.00	116.520.00
	DOO "Mit - Berane"	"Babina gora - Vaganica"	**861**	**/**	**0**	35.516.25	35.516.25
UKUPNO:			**4.745**	**/**	**0**	**152.036.25**	**152.036.25**
KOLAŠIN	DOO „Keker"	„Vučje"	4.700	/	0	122.961.75	122.962.25
		„Pčinja Pješčanica"	7.634	1.032	14		
	DOO "ŠIK Polimlje"	"Komovi I"	3.945	/	0	35.505.00	35.505.00
	DOO " Pelengić trade"	„Pčinja Pješčanica"	9.689	4.699	48	101.361.37	67.574.28
	DOO "AR Wood"	„Pčinja Pješčanica"	2.264	247	11	37.232.25	37.232.25
UKUPNO:			**28.232**	**5.987**	**21**	**297.060.37**	**263.273.78**
BIJELO POLJE	DOO "Ekoplod"	„Majdanica Lisa"	2.300	/	0	69.000.00	69.000.00
UKUPNO:			**2.300**	**/**	**0**	**69.000.00**	**69.000.00**
PODGORICA	DOO"Bekom CO"	„Opasanica – Travska gora"	7.967	1.543	19	76.401.00	76.401.00
UKUPNO:			**7.967**	**1.543**	**19**	**76.401.00**	**76.401.00**
PLUŽINE	DOO "Radović Plus"	"Bundos"	1.027	634	62	26.125.50	26.105.50
		"Goransko"	996	/	0		
	DOO „Becom CO"	„Bundos"	7.392	1.727	23	218.929.50	218.929.50
		"Planina pivska"	5.019	427	9		
	DOO „DIT Duga"	"Volujak Mratinje"	3.858	1.632	42	33.922.50	33.922.50
	DOO "Obzovik"	"Goransko"	1.342	921	69	23.715.75	23.715.75
UKUPNO:			**19.634**	**5.341**	**27**	**302.693.25**	**302.673.25**
ŽABLJAK	DOO „Bekom Co"	„Gornji Šaranci"	1.148	827	72	34.440.00	34.440.00
	DOO „Pelengić trade"	„Tepačke šume"	5.294	1.563	30		

		„Gornji Šaranci“	3.514	649	18	445.312.50	241.417.11
		„Donji Šaranci“	5.527	2.468	45		
	DOO “Radović Plus”	„Tepačke šume“	846	204	24	25.380.00	20.038.50
UKUPNO:			**16.329**	**5.711**	**35**	**505.132.50**	**295.895.61**
DANILOVGRAD	DOO “Bekom Co”	“Prekornica”	1.502	1.008	67	12.391.50	12.391.50
UKUPNO:			**1.502**	**1.008**	**67**	**12.391.50**	**12.391.50**
ANDRIJEVICA	DOO “19. Decembar“	“Kutska rijeka”	2.461	876	34	70.162.50	70162.50
UKUPNO:			**2.461**	**876**	**34**	**70.162.50**	**70.162.50**
SVE UKUPNO:			**140.473**	**42.822**	**30**	**3.358.222.49**	**3.063.400.94**
Prispjele rate u 2021. godini, po ugovorima iz 2020. godine						**108.720.90**	**108.720.90**
SVE UKUPNO:						**3.466.943.39**	**3.172.121.84**

***TABELA 25**: Ugovorena bruto drvna masa za 2021. godinu – ugovori o prodaji drveta u dubećem - stanju sanitar*

PODRUČNA JEDINICA	**KORISNIK**	**GAZDINSKA JEDINICA**	**UGOV. BRUTO DRVNA MASA m^3 U 2020**	**POS.BR.DRV.MASA m^3 ZA 2020**	**%**	**Zaduženjeza 2020 godinu**	**PLAĆANJE (€)**
PLJEVLJA	DOO „ŽIVAS “	„Kovač”	1.649	1.618	98	133.692.00	133.692.00
	DOO “Jasen”	„Kovač “	642	673	105	50.270.00	50.270.00
		“Obzir-Buren”	922	971	105		
	DOO“Drvocomerc”	„Maočnica “	586	707	121	12.892.00	12.892.00
	DOO”Ecoplod”	“Obzir-Buren”	274	278	101	4.110.00	4.110.00
	DOO”Deljevina”	“Tara-Kosanica”	702	783	112	15.429.00	15.429.00
UKUPNO:			**4.775**	**5.030**	**105**	**216.393.00**	**216.393.00**
ROŽAJE	DOO”Hasko Company”	„Crnja-Ibarac”	19.344	2.076	11	193.440.00	193.440.00
UKUPNO:			**19.344**	**2.076**	**11**	**193.440.00**	**193.440.00**
NIKŠIĆ	DOO"Šume"	„Duga-Crnovrh“	251	283	113	2.477.00	2.477.00
		“Zla Gora”	89	86	97		
	DOO „Wolves W“	„Javorak – Vojnik“	200	159	79	8.124.00	8.124.00
		„DugaGolija“	1.087	265	24		
		“Bijela Gora”	172	/	0		
	DOO”Golden Wood”	“Župa-Štitovo”	197	/	0	1.560.00	1.560.00
	UKUPNO:		**1.996**	**793**	**40**	**12.161.00**	**12.161.00**
KOLAŠIN	DOO”Pelengić Trade””	“Vučje”	7.285	4.890	67	50.995.00	50.995.00
UKUPNO:			**7.285**	**4.890**	67	**50.995.00**	**50.995.00**
SVE UKUPNO:			**33.400**	**12.789**	**38**	**472.989.00**	**472.989.00**
Prispjele rate u 2021. godini, po ugovorima iz 2020. godine						**9.921.00**	**9.921.00**
SVE UKUPNO:						**482.910.00**	**482.910.00**

***TABELA 26**: Pregled vanrednih zaduženja/viškova za 2021 godinu*

Područna jedinica	Koncesionar	Br. Ugovora	Br. Rješenja	Zaduženje	Dospjele rate	Plaćeno
Pljevlja	DOO"Vektra Jakić"	482/17.04.2007	UPI-2976/1/30.12.2020	31,657.50	31,657.50	0.00
	DOO"Jasen"	UPI-409/4/08.09.2021	UPI-1545/1/21.10.2021	1,107.00	1,107.00	1,107.00
Žabljak	DOO"Nesiren"	2056/1/25.06.2020	UPI-2971/1/24.12.2020	4,185.00	4,185.00	4,185.00
	DOO"Radović plus"	2032/1/23.06.2020	UPI-2970/1/24.12.2020	5,535.00	5,535.00	5,535.00
	DOO"Pelengić trade"	2029/1/23.06.2020	UPI-2967/1/23.12.2020	21,000.00	21,000.00	21,000.00
		2030/1/23.06.2020	UPI-2968/1/23.12.2020	33,750.00	33,750.00	33,750.00
		2030/1/23.06.2020	UPI-16/1/03.02.2021	5,295.00	5,295.00	5,295.00
	DOO"Trudbenik"	2064/1/24.06.2020	UPI-6/1/14.01.2021	21,115.00	21,115.00	21,115.00
Plužine	DOO"Dit duga"	UPI-276/3/17.03.2020	UPI-17/1/09.02.2021	1,318.00	1,318.00	1,318.00
	DOO"Radović plus"	UPI-2815/2/10.12.2020	UPI-273/1/16.08.2021	1,977.00	1,977.00	1,977.00
Petnjica	DOO"Pelengić trade"	UPI-262/3/17.03.2020	UPI-1467/1/06.10.2021	1,663.48	1,663.48	1,663.48
Plav	DOO"Pelengić trade"	3058/08.07.2008	UPI-1465/1/06.10.2021	545.32	545.32	545.32
Ukupno				**129,148.30**	**129,148.30**	**97,490.80**

TABELA 27:*Pregled ugovorene bruto drvne mase za 2021 godinu – ogrev i maloprodaja iz državnih šuma*

PREGLED POSJEČENE NETO DRVNE MASE ZA 2021 GODINU MALOPRODAJA	Planirana bruto drvna masa m^3 za 2021 godinu	Posječena neto drvna masa m^3 za 2021 godinu	%	Zaduženja neto drvna masa za 2021 godinu	PLAĆANJE (€)
SVE UKUPNO	66.183	37.228	56	494.419.63	494.419.63

TABELA 28:*Pregled ugovorene bruto drvne mase za 2021 godinu – private šume*

PREGLED POSJEČENE NETO DRVNE MASE ZA 2021 GODINU PRIVATNE ŠUME	Planirana bruto drvna masa m^3 za 2021 godinu	Posječena neto drvna masa m^3 za 2021 godinu	%	Zaduženja neto drvna masa za 2021 godinu	PLAĆANJE (€)
SVE UKUPNO	**247.552**	**202.168**	**82**	550.355.04	550.355.04

TABELA 29*: Ugovorena i naplaćena taksa za korišćenje nedrvnih šumskih proizvoda 2021godinu*

Područna jedinica	Korisnik	Broj Ugovora	Naplaćena taksa
PLJEVLJA	Mivex Food d.o.o	02/3-311/21-4261/1	13.231,39
Ukupno Pljevlja			**13.231,39**
ROŽAJE	DOO Interfood 35	02/3-311/21-4468/1	13.483,15
	DOO K D Sloga	02/3-311/21-4205/1	18.871,38
	D.O.O Hodesa	02/3-311/21-4202/1	24.205,71
	D.O.O Šumski plodovi	02/3-311/21-4206/1	5.206,99
Ukupno Rožaje			**61.767,64**
MOJKOVAC	D O O Flores	02/3-311/21-4173/1	1.990,35
	DOO Mushroom-MN	02/3-311/21-4188/1	5.818,65
	DOO Mrdo	02/3-311/21-4144/1	1.558,50
Ukupno Mojkovac			**9.367,50**
BIJELO POLJE	DOO Magik Mont	03/11-311/21-4671/1	1.653,53
	DOO Forest Food-M	02/3-311/21-4116/1	245,70
	DOO Ekopromet	02/3-311/21-4186/1	3.323,47
	DOO Ilić LS	02/3-311/21-4204/1	1.158,60
Ukupno Bijelo Polje			**6.381,27**
KOTOR	DOO In Spe	02/3-311/21-4218/1	247,00
Ukupno Kotor			**247,00**
ŠAVNIK	DOO Bio Bilje	02/3-311/21-4117/1	**-**
UKUPNO			**91.735,22**

REZIME IZVJEŠTAJA O RADU UPRAVE ZA ŠUME ZA 2021. GODINU

Izvještaj o radu Uprave za šume za 2021. godinu, je urađen u skladu sa realizovanim aktivnostima koje su planirane Programom gazdovanja šumama za 2021.

Uprava za šume od januara 2019. godine, u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 87/18 i 02/19), dobila je status samostalnog državnog organa, koji organizaciono ima 17 područnih jedinica sa sjedištem Uprave u Pljevljima. Novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji je donijet u septembru 2021. godine, u Upravi za šume je sistematizovano 440 radnih mjesta, a u izvještajnoj godini, sve izvorne, zakonom utvrđene poslove je obavljalo 364 izvršilaca, sa odgovarajućim periodičnim odstupanjima.

Izvještajem su jasno precizirani ukupni prihodi i rashodi budžeta Uprave za šume, kao i sve aktivnosti vezane na planiranim šumsko uzgojnim radovima, izradi planova uređenja šuma i korišćenju šuma.
Ono što je evidentno jeste da je u izvještajnoj godini ostvaren prihod od 6.130.633,06€ što je za 25% manje u odnosu na 2020.godinu.Takođe je i fizički obim kako ugovorene tako i posječene bruto drvne mase značajno manji u odnosu na prethodnu 2020.godinu.Ugovorena količina u 2021.godini iznosila je 232.990 m3 i manja je za 25% ,dok je posječena bruto drvna masa iznosila 97.383 m3 i manja je za 51% u odnosu na prethodnu godinu. Izvršenje Programa gazdovanja šumama za 2021.godinu direktna je posledica kašnjenja u donošenju Zakona o budžetu,pa samim tim i kašnjenja u usvajanju Programa gazdovanja šumama.Javni pozivi za prodaju drveta u dubećem stanju raspisani su tek u avgustu,dok su Ugovori po osnovu istih sklopljeni u septembru,tako da je bilo fizički nemoguće ostvariti veće izvršenje ugovorenih obaveza.

Kada je u pitanju zaštita šuma u 2021. godini evidentno je smanjenje broja šumskih požara u državnim šumama u odnosu na 2020. godinu, s tim što je opožarena površina u 2021. godini u državnim šumama bila veća za 880 ha. Situacija u privatni šumama daleko je nepovoljnija, bilo je sedam požara više ali je opožarena površina veća za čak 12580 ha.

Kada je riječ o bespravnim sječama one su se kretale u nešto većem obimu u odnosu na 2020. godinu, pri čemu je bespravno posječena bruto drvna zapremina iznosila 3.704,34 m³, a u istom periodu je zaplijenjeno 279,94 m3 bruto drvne mase po ovom osnovu. Pred nadležnim organima podneseno je 285 krivičnih prijava a 9 prekršajnih prijava za državne šume. Evidentno je povećanje obima bespravnih sječa u privatnim šumama i iznosi 2.273,31m3 i podnešeno je 67 prekršajnih prijava.

U 2021.godini posađeno je 146.005 sadnica obzirom da su loše vremenske prilike onemogućile realizaciju već započetih i ugovorenih radova na uzgoju,ti radovi biće nastavljeni u prvom kvartalu 2022.godine sa povoljnim vremenskim prilikama a po Ugovoru iz prethodne godine.

U toku 2021.godine zbog nedostatka budžetskih sredstava Planovi razvoja šuma nisu izrađivani.

Ugovori po osnovu Otvorenog postupka javne nabavke za izradu Programa gazdovanja šumama za 2021.godinu za trinaest gazdinskih jedinica potpisani su 10.09.2021. Izrađen je Plan gazdovanja privatnim šumama za KO Slacko parcela br.516 na površini od 16,06 ha.

U toku 2021. godine Uprava za šume je po svim osnovama ugovorila 232.990m³ bruto drvne zapremine, pri čemu je posječena bruto drvna zapremina iznosila 97.383 m³.U ovoj godini nije bilo prodaje drvnih sortimenata, i ako postoji značajna količina, na lageru. Zaduženja za ugovorenu bruto drvnu zapreminu iznosila su 4.845.614,99 EUR-a, a naplaćena finansijska sredstva po osnovu naknade za korišćenje šuma po zaduženjima iz 2021 godine i naplaćenim potraživanjima iz predhodnih godina u iznosu 4.697.537,91 EUR-a.

Iz Izvještaja se može utvrditi da je došlo do smanjenja proizvodnje u šumarstvu u odnosu na prethodnu 2020. godinu, za 51%, stim što bi ista, bez obzira na objektivno otežane uslove poslovanja, u opšte u privredi Crne Gore, bila bitno veća da nije bilo opstrukcija od strane korisnika šuma ,kao i građana u većini opština, koja je imala za cilj sprečavanje realizacije ugovora koji su zaključeni od strane Uprave za šume sa svojim poslovnim partnerima a shodno zakonskim nadležnostima,kao i da su javni pozivi sprovođeni na vrijeme.